

IRAKASKUNTZA-GIDA 2015/16

Ikastegia 135 - Hezkuntza eta Kirol Fakultatea. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzi **Zikl.** Zehaztugabea

Plana GDEPOR10 - Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua **Ikastaroa** 3. maila

IRAKASGAIA

25775 - Futbolaren eta Eskubaloien Oinarriak **ECTS kredituak:** 9

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Irakasgai honen helburua ikasleari eskubaloia eta futbolaren inguruan ikuspegi orokorra ematea eta izan dezaken garrantzia bere praktika gazteen prestakuntzan, baita araudiaren oinarriko ezagutza, funtsezko teknika eta didaktikoak, horrela, aplikatu ahal izateko Hezkuntza eremuan. Kontutan izanda ikasgaia eskubaloia eta futbolaren oinarriak dela, generiko eta oinarriko edukia izango da, erreferentzia eta aplikazioarekin, batez ere, kirol hauen hastapenean.

Kontuan izanik irasgaia Futbolaren eta eskubaloien oinarriak deitura jasotzen duela, edukiak generikoak eta funtsezkoak izango dira, gehienbat, kirol horietan hastapena burutzeari dagokionez.

Irakasgai honen asmoa arautegi, oinarri tekniko-taktiko eta didaktikoen ikuspen orokorra ematea da Hezkuntza arloan aplikatu ahal izateko eta futbola eta eskubaloien ohiko praktika gazteen formazioan duen ekarpena aditzera eman.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

ZEHARKAKO KONPETENTZIAK

G021 Lan arloko bikaintasun eta kalitate ohiturak garatzea(3.1; 3.2).

IKASKUNTZA EMAITZAK-zeharkako gaitasun G021a- Ikasleak, bibliografia zientifikoan oinarrituz, irakaskuntza aldi ezberdinetan aplikatzeko unitate didaktikoak diseinatzeko.

BERARIAZKO KONPETENTZIAK

1.Futbolaren eta Eskubaloien oinarriko egiturak ezagutu, ulertu eta lehiaketa jarduera zehazten duen eskakizunak ezagutu, ikaste-jarduerak eta hobekuntza-jarduerak diseinatzeko.

IKASKUNTZA EMAITZAK 1.- Futbola eta eskubaloien oinarriko egiturak eta egoerak dagokion kirol arloan aplikatzen ditu, bere jakinduria idatzizko frogan eta behaketa txostenen bidez adieraziz.

2.Ikasleak bizi izango duen egoeretan oinarriturik, Atletismoaren eta Igeriketaren jarduera printzipioak eta egite modeloak ikasi.

IKASKUNTZA EMAITZAK 2.- Futbola eta eskubaloien jarduera printzipioak eta egite modeloak era praktikoa batean inplementatzen ditu, froga objektibo baten bidez baloratuz.

3. Egite modeloak eta printzipio metodologikoak aztertuz, aldi edota eremu ezberdinetan aplikatu ahal izateko ikaskuntza-irakaskuntza prozesua diseinatu eta parte hartu.

IKASKUNTZA EMAITZAK 3.- Irakaskuntza-irakaskuntza prozesua identifikatu eta parte hartzen du, berezko metodologia printzipioak eta egitura aztertuz; bere ezagupenak proiektu baten bidez erakutziz -informeak eginez-.

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

1.- Futbolaren eta Eskubaloien egiturazko analisia talde kirola bezala

1.1.- Jaioterri eta eboluzioa

1.2.- Araudiaren oinarriko elementuak: talde kirolen inguruko berdintasun eta deserdintasunak

1.3.- Joko-egituraren analisia

2.- Futbolaren eta Eskubaloien joko dinamikaren antolakuntza

2.1.- Faseak, joko-printzipioak, akzio arauak eta jokabide motorrak

2.2- Joko sistemak

3.- Futbolaren eta Eskubaloien irakaskuntza-irakaskuntza prozesua

3.1.- Metodologi didaktikoa: printzipioak, eduki motak eta saioa

3.2.- Formakuntzaaldiak

METODOLOGIA

Irakasgaiaren metodologia lankidetzan ezformalean eta Egitasmoetan Oinarritutako Irakaskuntza Kolaboratiboan (IKD-PBL) oinarritzen da, irakaskuntza transmisiboa ahal den heinean baztertuz.

Ikasleek laukoteetan banatuko dira egitasmo bat elaboratzeko, irakasgai hontako edukiak eta graduan zehar irakaskuntza-ikaskuntzari buruzko ikusitako edukiak aplikatuz.

Ebaluazio sistema mistoan, eskoletara bertaratzea nahitaezkoa da. Ez egoteak gehienez %20 izan daitezke, baina beti ere justifikatuak izan behar dira. Hau da, eskola mota guztietako %80 bete beharko da.

Horrez gain, ikasgai honen ezaugarriak direla eta ezinbestekoa da gelako praktikatan parte hartzea behar den jarrera, interesa eta begirunea beste partehartzaileekiko izanez.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	30		40						20
Ikaslearen ikasgelaz kanpoko jardueren ord.	45		60						30

Legenda:

M: Maistrala
GCL: P. klinikoak

S: Mintegia
TA: Tailerra

GA: Gelako p.
TI: Tailer Ind.

GL: Laborategiko p.
GO: Ordenagailuko p.
GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Ebaluazio mistoaren sistema
- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Garatu beharreko proba idatzia % 40
- Praktiak (ariketak, kasuak edo buruketak) % 30
- Talde lanak (arazoen ebazpenak, proiektuen diseinuak) % 30

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

EBALUAZIO SISTEMA MISTOA

- Lankidetzan oinarritutako talde-egitasmoa (PBL) gauzatzea (ariketak, aurkezpenak, txostenaren eta defentsaren ebaluazioa): notaren %30a. Notaren zati bat ikaskideen arteko elkar-ebaluaziotik etor daiteke.

- Behaketa bidezko analisia. Binaka: Notaren %20a. (ikaskideen ebaluazioaren bitartez.
- KIROL PRAKTIKARI buruzko froga. Banakakoa, notaren %10a
- Edukien ezagutza- eta ulermen-azterketa, test moduko galderak, galdera labur, eta azalpenezko eta argudiatzezko galderetan oinarritu daitekeena. Banakakoa, notaren %40a
- G021 zeharkako gaitasuna lankidetzan oinarritutako egitasmoaren bitartez ebaluatuko da.

Ebaluazio mistoan eskola guztietako %80 bete beharko da, %20 ez egoteak justifikaturik izanez. Horrez gain, ikasgai honen ezaugarriak direla eta, ezinbestekoa da gelako praktikatan parte hartzea behar den jarrera, interesa eta begirunea izanez.

Azken nota egiteko, Futbola eta Eskubaloien atalen artean batz bestekoa egingo da kirol modalitate bakoitzean bai idatzizko frogan bai praktikakoan gutxienezko 5 bat lortu bada eta kirol bakoitzean orokorrean gutxienez 4/10 izanez. Irakasgaia gaitasuna izango da, azken notan (atletismo-igeriketaren arteko batz bestekoan) gutxienez 5/10 bada.

Ikasleek aukera izango dute deialdiari uko egiteko. Horretarako azterketarako zehaztutako garai ofiziala hasi baino gutxienez hamar egun lehenago, irakasgaiko irakasleei eskaria egin beharko diete idatziz, posta elektronikoaren bidez.

AZKEN AZTERKETAREN BIDEZKO EBALUAZIOA

Ebaluazio mistoa eduki ezin duten ikasleek badute irakasgai osoa ebaluatuko duen azken proba batera aurkeztea.

• IDATZIZKO azterketa: edukien ezagutza eta ulermenean eta irakasgaiaren gaitasunetan oinarrituko da. Proba test moduko galderez, galdera laburrez eta azalpen- eta argudio-galderez gain, baliteke probaren zati bat ordenagailu gelan egin behar izatea, ariketa praktiko bezala edota AHOZ defendatu behar izatea.

• KIROL PRAKTIKA bat, irakasgaiaren eduki-konponentzi guztiei buruzkoa.

Proba hau ez da bigarren aukera ebaluazio mistoa osorik egin duten ikasleentzat.

Azterketa egunaren aurreko astean, irakasleek azken frogaren zati baten froga praktikoa egiteko eguna eta ordua zehaztuko dute. Froga hau egitea derrigorrezkoa da, azken froga egin ahal izateko.

Azken nota egiteko, Futbola eta Eskubaloiairen atalen artean batz bestekoa egingo da kirol modalitate bakoitzean bai idatzizko frogan bai praktikakoan gutxienezko 5 bat lortu bada eta kirol bakoitzean orokorrean gutxienez 4/10 izanez. Irakasgaia gainditua izango da, azken notan (atletismo-igeriketaren arteko batz bestekoan) gutxienez 5/10 bada.

Ikasleek aukera izango dute deialdiari uko egiteko. Horretarako azterketarako zehaztutako garai ofiziala hasi baino gutxienez hamar egun lehenago, irakasgaiko irakasleei eskaria egin beharko diete idatziz, posta elektronikoaren bidez.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

EBALUAZIO SISTEMA MISTOA

- Deialdi hontan, 1.go deialdian gainditurik gabeko atalak ebaluatuko dira.

Azken nota egiteko, Futbola eta Eskubaloiairen atalen artean batz bestekoa egingo da kirol modalitate bakoitzean bai idatzizko frogan bai praktikakoan gutxienezko 5 bat lortu bada eta kirol bakoitzean orokorrean gutxienez 4/10 izanez. Irakasgaia gainditua izango da, azken notan (atletismo-igeriketaren arteko batz bestekoan) gutxienez 5/10 bada.

Ikasleek aukera izango dute deialdiari uko egiteko. Horretarako azterketarako zehaztutako garai ofiziala hasi baino gutxienez hamar egun lehenago, irakasgaiko irakasleei eskaria egin beharko diete idatziz, posta elektronikoaren bidez.

AZKEN AZTERKETAREN BIDEZKO EBALUAZIOA

Ebaluazio mistoa eduki ezin duten ikasleek badute irakasgai osoa ebaluatuko duen azken proba batera aurkeztea.

• IDATZIZKO azterketa: edukien ezagutza eta ulermenean eta irakasgaiaren gaitasunetan oinarrituko da. Proba test moduko galderez, galdera laburrez eta azalpen- eta argudio-galderez gain , baliteke probaren zati bat ordenagailu gelan egin behar izatea, ariketa praktikoa bezala edota AHOZ defendatu behar izatea.

• KIROL PRAKTIKA bat, irakasgaiaren eduki-konpententzi guztiei buruzkoa.

Proba hau ez da bigarren aukera ebaluazio mistoa osorik egin duten ikasleentzat.

Azterketa egunaren aurreko astean, irakasleek azken frogaren zati baten froga praktikoa egiteko eguna eta ordua zehaztuko dute. Froga hau egitea derrigorrezkoa da, azken froga egin ahal izateko.

Azken nota egiteko, Futbola eta Eskubaloiairen atalen artean batz bestekoa egingo da kirol modalitate bakoitzean bai idatzizko frogan bai praktikakoan gutxienezko 5 bat lortu bada eta kirol bakoitzean orokorrean gutxienez 4/10 izanez. Irakasgaia gainditua izango da, azken notan (atletismo-igeriketaren arteko batz bestekoan) gutxienez 5/10 bada.

Ikasleek aukera izango dute deialdiari uko egiteko. Horretarako azterketarako zehaztutako garai ofiziala hasi baino gutxienez hamar egun lehenago, irakasgaiko irakasleei eskaria egin beharko diete idatziz, posta elektronikoaren bidez.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

Irakasgaiaren E-gela eta erreferentziaturiko bibliografia.

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

Antón, J. (1990). Balonmano. Fundamentos y etapas del aprendizaje. Ed. Gymnos. Madrid.

Antúnez, A. y Ureña, N. (2002). Guía didáctica del balonmano. Murcia: DM librero editor.

Bangsbo, J. & Peitersen, B. (2002). Fútbol: jugar en defensa. Barcelona: Paidotribo.

Bangsbo, J. & Peitersen, B. (2003). Fútbol: jugar en ataque. Barcelona: Paidotribo.

Bárcenas, D.; Román, J.D. (1991): Balonmano: Técnica y Metodología. Barcelona: FEBM.

Bonfanti, M. & Pereni, A. (2002). Fútbol a balón parado. Barcelona: Paidotribo

Castellano, J. (2005). Confección de tareas de entrenamiento en fútbol. El Entrenador Español, 107.

(<http://www.comiteentrenadoresfef.com>, consulta: 1 de septiembre de 2006)

Castelo, J. (1999). Fútbol: Estructura y dinámica del juego. Barcelona: Inde

Cimarro, J. y Pino, J. A. (1997). Análisis de los elementos formales en el Fútbol: la portería. Revista de Entrenamiento Deportivo, XI, 1, 19-26.

- Corbeau, J. (1990). Fútbol: "De la escuela... a las asociaciones deportivas". Lérida: Agonos.
- Falkowski, M. y Enríquez, E. (1982). Estudio monográfico del jugador de campo. Madrid: Esteban Sanz.
- Falkowski, M. y Enríquez, E. (1987). Metodología lineal. El argumento de una posibilidad. Madrid: Esteban Sanz.
- Grèhaigne, J. (2001). La organización del juego en el fútbol. Barcelona: Inde.
- Grupo de Estudio e Investigación Praxiológica (2000). La iniciación a los deportes desde su estructura y dinámica. Barcelona: Inde.
- Hasler, H. (1988). Importancia del juego en la enseñanza del fútbol. El Entrenador Español, 38, 31-38.
- Hernández Moreno, J. (1994). Análisis de las estructuras del juego deportivo. Barcelona: Inde.
- Lasierra, G.; Ponz, J. M. y De Andrés, F. (1992): 1013 ejercicios y juegos aplicados al Balonmano. Vol I. Fundamentos y ejercicios individuales. Barcelona: Paidotribo.
- Lasierra, G.; Ponz, J. M. y De Andrés, F. (1992): 1013 ejercicios y juegos aplicados al Balonmano. Vol II. Sistemas de juego y entrenamiento del portero. Barcelona: Paidotribo.
- LLorente Pastor, B. y Diez Maestro, E. (1996). Eskubaloia Lehen Hezkuntzan. Vitoria-Gasteiz: Shee-Ivef.
- Méndez Giménez, A. (1999). Efectos de la manipulación de variables estructurales en el diseño de juegos modificados de invasión. Lecturas: EF y Deportes, 16. (<http://www.efdeportes.com>, consulta: 16 febrero de 2000).
- Mombaerts, E. (2000). Fútbol. Del análisis del juego a la formación del jugador. Barcelona: Inde.
- Oliver Coronado, J.F. y Sosa González, P. (Coord.) (2009)Guía de trabajo para la formación en balonmano. Ámbitos físico, motor y táctico grupal ofensivo. Madrid: Real Federación Española de Balonmano.
- Oliver, F. y Sosa, P. (1996). La actividad física y deportiva extraescolar en los centros educativos. Balonmano. Madrid: Consejo Superior de Deporte.
- Real Federación Española de Balonmano (2010): Reglas de juego. Madrid.
(http://www.rfeb.com/upload/descargas/RFEBM%20Reglamento_SALA.pdf, consulta: 15 de marzo de 2013)
- VV.AA. (1992). Balonmano. Madrid: COE.

Gehiago sakontzeko bibliografia

- Antón, J. (2000). Balonmano. Perfeccionamiento e investigación. Barcelona: INDE
- Antón, J. (2002). Balonmano. Táctica grupal defensiva. Madrid: Gymnos.
- Bayer, C. (1986). Técnica de balonmano. La formación del jugador. Barcelona: Hispano Europea.
- Bayer, C. (1997). La enseñanza de los juegos deportivos colectivos. Barcelona: Hispano Europea.
- Blázquez, D. (1998). La iniciación deportiva y el deporte escolar. Barcelona: INDE.
- Devís, J. (1992). Bases para una propuesta de cambio en la enseñanza de los juegos deportivos. En Devís, J. y Peiró, C. Nuevas perspectivas curriculares en la educación física: la salud y los juegos modificados. Barcelona: INDE.
- García Herrero, J. A. (2003). Entrenamiento en balonmano. Bases para la construcción de un proyecto de formación defensiva. Barcelona: A&M Gráfico
- Lasierra, G.; Lavega, P. (1993). 1015 juegos y formas jugadas de iniciación a los deportes de equipo. Barcelona: Paidotribo.
- LLorente Pastor, B. y Diez Maestro, E. (1996).Eskubaloia Lehen Hezkuntzan. Vitoria-Gasteiz : Shee-Ivef.

Aldizkariak

Interneteko helbide interesgarriak

- www.aebm.com. Asociación entrenadores de balonmano.
- www.rfeb.com. Real federación española de balonmano.
- www.ajbm.com. Asociación jugadores de balonmano.
- www.geocities.com/arbitros_balonmano. Asociación de Árbitros de balonmano.
- www.asobal.com. Asociación de clubes de Balonmano (ASOBAL).
- www.eurohandball.com. Federación Europea de Balonmano.
- www.ihf.info. Federación Internacional de Balonmano.
- www.comiteentrenadoresrfef.com.
- www.efdeportes.com
- www.fifa.com
- www.expertfootball.com/es/multitudinario.php
- <http://www.futbolformativo.es/>

OHARRAK